

BYGGVÄSTEN

TIDNING TILL MEDLEMMAR I BYGGNADS VÄST ÅRGÅNG 9 #2 JUNI 2018

Succé för Region Väst på KONGRESSEN

**Byggvästen följde vår
delegation i fyra dagar**

- Fick bifall på 10 av 32 motioner
- De unga visade framfötterna
  - Premiär för demokratitorg
  - Carl-Magnus fick gåshud

**Fick 200 000
kronor tack vare
Byggnads**

**Satsar på
massivträ i
Bengtsfors**

**Krönika: Nu
ska vi följa
upp besluten**

**389 kronor i timmen
– följ med i din
branschutveckling**

 BYGGNADS
Väst

12 | Satsar på trä

Fridh och Hells Bygg AB i Bengtsfors satsar på massivträ. Vi besökte deras bygge av en förskola på hemorten.

De bygger även villor i trä.

14 | Krönika

”Att ingen mänskliga behövde sätta livet till eller komma till fysisk skada får tillskrivas tillfälligheter och ren tur.”

– Anders Karlsson, RSO.

15 | Fick sin lön till slut

Med hjälp av Byggnads fick Mathias Bordi ut 200 000 kronor i lön som tidigare uteblivit. Han blev själv förvånad över summan.

3 Krönika:
Nu börjar arbetet med att följa upp kongressens beslut.

4–10 Kongressen:
354 motioner avgjordes.

6 Rysningar:
Carl-Magnus Nilsson från Halmstad fick ”pytteskinn” under kongressens avslutning.

14 Ung byggare:
Marcus Larsson tycker att fler unga borde komma förbi och se vad de gör.

Byggnads Väst

Alla kontor: 010-601 10 09
Medlemsservice: 010-601 14 14
vast@byggnads.se
byggnads.se/vast

KONTOR

GÖTEBORG (regionkontor)
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG
Fax: 031-774 33 77

BORÅS

Norrby Tvärgata 3, 2 tr
504 37 BORÅS
Fax: 031-774 33 77

HALMSTAD

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD
Fax: 010-601 13 98

SKÖVDE

Box 417 [Besök: Torggatan 18, vån 3]
541 28 Skövde

TROLLHÄTTAN

Swedenborg Center
Lasarettvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN
Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på kontoren:

Månd-torsd 8–12, 13–16, fred 8–12
(8–12 även dag före ”röd dag”/afton)
Obs! Skövde Må-to 9–12, 13–15, fred 9–12
Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd-torsd: 8–12, 13–16
Fred: 8–12, 13–15
(Medlemsservice 9–12)

A-KASSAN

Telefon: 010-601 18 00
E-post: a-kassan@byggnads.se

Telefontider: Ersättning, medlemskap och avgifter, månd-fred: 9–11

Utlandsarbete: Månd, onsd och fred: 9–11

Omprövning eller överklagan:

Månd-fred: 9–11

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog

Kassakort skickas till:

Byggnads a-kassa,
FE36, 930 87 ARJEPLOG

Alla övriga handlingar till:

Byggnads a-kassa, FE36,
930 88 ARJEPLOG

TIDNINGEN BYGGVÄSTEN

Adress: Byggvästen
Olof Palmes Plats 1
413 04 GÖTEBORG

Redaktör: Peter Gustafsson
(text & foto om ej annat anges)
010-601 14 39,
peter.gustafsson@byggnads.se

Redaktionskommitté: Linnéa Ellström,
Tomas Emanuelsson, Charlotte Bejmyr,
Henrik Fager, Rickard Kronlid, Michael
Nyrén, Peter Hellberg, Jörgen Frödelius.
Utgivning: Fyra nummer per år.
Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson
Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB.

Ett telefonnummer för fackliga frågor:

010-601 10 00

1

Bilden på omslaget:

Per Johansson från Skaraborg i talarstolen under Byggnads 17:e kongress. Västs delegation hade en lyckad kongress när tio av 32 motioner gick igenom.

En eloge till region Västs ombud

Kongressen är över för denna gång. Nu börjar arbetet med att följa upp alla beslut och mål som Byggnads 17:e kongress fattade.

Jag fick förtroendet att leda kongressförhandlingarna tillsammans med Anette Myrvold, Magnus Cato och Ann-Katrin Eneblom.

Som kongressordförande får jag en annan syn på arbetet. Det är svårt att veta vad som exakt beslutas och hur dessa beslut hänger ihop. Det är fullt focus på att få alla att förstå beslutsordningen och få en beslutsordning som alla kan acceptera. Vårt arbete är att se till att demokratin fungerar. Till detta krävs ett lagarbete precis som på alla arbetsplatser.

Vi fyra ordföranden samarbetar tätt med de som skriver protokoll och servar oss med all information, håller reda på talarlistor och får tekniken att fungera.

Det är många som skall fungera tillsammans och det gjorde det perfekt denna gång. Riktigt roligt och det gör arbetet lättare och smidigare för alla.

NÄR DET GÄLLER arbetet som gjordes av kongressledamöterna är jag imponerad över alla bra inlägg och att när vi låg efter i tidsschemat tog alla sitt ansvar. Det gjorde att vi kunde få ihop arbetet utan att behöva stressa och det roligaste, få en lång och bra debatt om visioner och mål som är det viktigaste dokumentet vi fattade beslut om.

Vi valde även att testa ett nytt sätt att arbeta med detta dokument. På fredagsmorgonen samlades ledamöterna i sex grupper som fick de olika delarna av rapporten att diskutera under ett par timmar.

Sedan satte sig förbundsstyrelsen och arbetade in de åsikter som framkommit. Detta för att vi skulle få ett så välförankrat måldokument som möjligt.

Nu skall vi bygga upp de kommande årens mål och arbeta utifrån dessa.

UNDER FREDAGEN KUNDE vi även fatta beslut om att anta de nya stadgar som är grunden för hur vi skall arbeta för att uppnå våra mål. Efter en lång debatt och en något krånglig beslutsprocess gick hela det nya förslaget på stadgar som förbundsstyrelsen tagit fram igenom, med endast ett fåtal små förändringar, vilket känns mycket skönt.

Nu har vi stadgar som är utarbetade utifrån vår organisation med regioner. Det innebär bland annat att vi i

regionerna får större möjligheter att forma demokratin utifrån våra olika förutsättningar.

Jag vill också passa på att ge de ombud som representerade oss i väst en eloge för ett bra arbete.

NU NÄR KONGRESSEN ligger bakom oss kan vi fokusera på det kommande valet. Ett val som handlar om höger eller vänster i politiken. Vi kan i detta val se en tydlighet på dessa två inriktningar. Inte sedan 30-talet har vi sett så tydliga skillnader.

En sida pratar om att utveckla ett samhälle som bygger på omtanke och solidaritet. Det är försättningarna för att skapa ett välfärdssamhälle där alla får möjlighet att växa. Detta har skapat det Sverige vi har i dag.

Ett land som går som tåget och i internationella mätningar har den bästa sjukvården i världen trots att det hackat lite i systemet det senaste.

DEN ANDRA SIDAN pratar om den enskilde och hur det kan skapas förutsättningar för att några fåtal kan utnyttja andra för det egna välbefinnandet på bekostnad av oss andra.

Vi ser tydliga exempel på detta när det gäller de förslag som dessa partier lägger i riksdagen. En försämring av anställningstryggheten genom att ta bort begreppet sist in först ut i LAS kan låta litet, frågan är dock vad det innebär för vår trygghet på arbetsplatserna. Vem vågar ställa krav på arbetsgivarna när alla är ständigt provanställda? Skulle du våga ställa krav på en fungerande arbetsmiljö eller schyssta löner?

DET ÄR DESSA frågor valet den 9 september handlar om. Vi kommer under veckorna 27,

33, 34 och 35 göra en speciell satsning på att vara ute på arbetsplatserna och berätta om detta. Vill du att vi kommer till din arbetsplats hör av dig.

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads väst

En stark delegation

Magnus Olofsson var region Västs gruppleadare under Byggnads 17:e kongress. Och Väst gjorde helt klart en stark insats och fick bifall på tio motioner.

- Vi har varit en bra, tight delegation, folk har varit på tå och jag har uppfattningen att alla har hjälpt varandra, säger Magnus.

Ungefär hälften av alla 156 ombud på kongressen var där för första gången och Väst hade 13 nya av 25.

- Många var nya, några av dem har olika vana från andra, liknande forum, medan andra gjorde sitt första försök i en talarstol, säger Magnus Olofsson som bor i Fristad.

Väst hade en bra blandning på ombud som gick upp i kongressens talarstol och ingen blev för långgrandig vilket var fallet när det gäller ett par av de andra regionerna.

Till exempel var Väst på fjärde plats när det gäller antal minuter i talarstolen, detta trots att vår region är den största.

- Vi har ju många som kan gå upp och vi hade bestämt oss för att sprida

32 motioner

Väst hade 32 motioner.

- 10 blev helt bifallna.
- 1 med en bifallen och en avslagen att-sats.
- 12 besvarade.
- 9 helt avslagna.

Exempel på motioner från Väst som gick igenom:

Bättre skydd för svårt sjuka i sjukförsäkringen.
Byggnads ska verka för ett förbud mot bemanningsföretag
De som har ett dokumenterat synfel ska få korrigerande skyddsglasögon i arbetet.
Personer som går en vuxenutbildning ska kunna vara medlemmar i Byggnads utan avgift.
Utländska byggnadsarbetare ska kunna ha ett vilande medlemskap när de är i sitt hemland.

ut det på så många som möjligt, säger Magnus Olofsson.

En lugn och saklig argumentation gav också resultat. Väst fick tio av sina 32 motioner helt bifallna.

- Vi har helt klart satt avryck. Det

började direkt i och med att vi fick igenom vårt förslag på en förenklad arbetsordning som vi lämnade in på torsdagen.

När hanteringen av de 354 motionerna kom igång fick Väst också framgång direkt.

- Vi har fått igenom många av våra motioner. Bland annat en striktare alkoholpolicy inom Byggnads, sex timmars arbetstid, förbud mot bemanningsföretag.

Jörgen Frödelius från Lerdala hade skrivit fyra motioner. En om att byggnadsarbetare med nedsatt syn ska ha rätt till korrigerade skyddsglasögon och den gick igenom mycket tack vare Anders Gustafsson som höll ett bra anförande som var med och vände från besvarande till bifall.

Jörgen var också uppe i talarstolen och var en av talarna som fick med sig kongressombuden på hans motion (351) om sjukförsäkring som förbundsstyrelsen yrkat avslag på.

- Det var ett häftigt gensvar. Det blev inte ens votering och vi vände den från avslag till bifall, äger Jörgen.

I det fallet vill han fortsätta förbättra reglerna så att inte anställda ska bli avstängda från sjukpenning på grund av att arbetsgivaren inte fullgjort sin lagstadgade rehabskyldighet.

Bättre skydd
för svårt sjuka

156
ombud

Byggnads har elva regioner och tillsammans skickade de 156 ombud till kongressen.

Att bli vald till ombud är ett viktigt uppdrag. Ombuden representerar medlemmarna i sin region och har möjlighet att påverka Byggnads framtid.

Det är viktigt att ombuden pratar med så många medlemmar som möjligt innan de åker på kongressen.

Sedan gäller det att de är aktiva under kongressen genom att delta i debatter och rösta på de förslag de tycker är bäst.

Väst hade 25 ombud på plats. Dessutom var vår ordförande Tomas Emanuelsson en av fyra ordföranden och Ankie Kjellberg, som till vardags arbetar på Byggnads Väst, skötte protokollet.

354

motioner
varav 32
från väst

Sammanlagt 354 motioner kom in till Byggnads inför kongressen 2018 som hölls 31 maj–3 juni.

De som klubbades igenom bildar nu riktlinjen för det framtida fackliga arbetet inom Byggnads.

Exempel på motioner från väst var skyddsglasögon med korrigering för dem med synfel, förbud mot bemanningsföretag och en mer strikt alkoholpolicy inom Byggnads.

Alla tre fick bifall på kongressen.

Byggnads kommer nu att jobba för att alla motioner ska genomföras i praktiken.

Premiär för demokratitorg

För första gången genomfördes ett demokratitorg.

Följande områden i Mål & Vision 2022 behandlades i mindre grupper under demokratitorget:

- ✓ Medlemsvärning och organisationsgrad.
- ✓ Byggnads förtroendevalda/inflytande på arbetsplatsen.
- ✓ Framtidens byggnadsarbetare.
- ✓ Jämställdhet och mångfald.
- ✓ Globaliseringen och våra svenska kollektivavtal.
- ✓ Byggnads i politiken/Ett Byggnads.

Var aktiv i din egen krets

Grunden för Byggnads demokrati är medlemmarna och våra kretsar. Här lägger ni fram motioner och nominerar ledamöter till fullmäktige.

Så hanteras en motion:

En motion kan vara ett förslag på något som en medlem tycker att Byggnads ska göra.

De flesta motioner skrivs inför kongressen som hålls vart fjärde år. Först bifalls eller avslås den i din medlemskrets.

Blir det ett ja skickas den till regionen som skriver ett yttrande över motionen som tas upp på regionstyrelse och regionfullmäktige.

Om regionen avslår din motion kan du skicka den direkt till förbundsstyrelsen.

Sedan behandlar förbundsstyrelsen alla motioner och skriver ett utlåtande och förslag till beslut till kongressen.

På kongressen debatterar och röstar de 156 ombuden från samtliga elva regioner och förbundsstyrelsens om motionerna.

Styrelsens 15 representanter räknas som ombud och har samma rätt att fatta beslut på kongressen.

Så ta chansen att påverka Byggnads och träffa andra medlemmar genom att gå på möten i din krets.

Genom att gå på kretsmöten håller du dig också uppdaterad om Byggnads verksamhet och utvecklingen inom fackföreningen.

Vi har fem verksamhetskretsar, Fyrbodals, Göteborgs, Hallands, Sjuhärads och Skaraborgs.

Under dessa finns 14 kommunkretsar. All information finns på vår hemsida: www.byggnads.se

Carl-Magnus Nilsson blev rörd under slutet på kongressen.

Carl-Magnus Nilsson från Halmstad var Hallands enda ombud på Byggnads kongress. – Det var häftigt. Jävligt häftigt. Jag kände trycket och att jag var med och beslutade om Byggnads framtid, säger han om sin första kongress.

Calle fick ”pytteskinn”

Under sista dagen fick han ”pytteskinn” vilket är halländska för gåshud eller ståpås.

– Jag blev lite rörd där på slutet. Det var när vi sjöng internationalen. Jag kände att vi hade gjort ett jävligt bra jobb och jag var stolt över oss från Väst, säger Carl-Magnus.

Eller Calle som han kallas på jobbet eller bara Magnus som han heter hemma. Han har 40 års erfarenhet som byggnadsarbetare. I grunden är han träarbetare, men han har jobbat med betong, ofta på broar, och som kranförare.

– Jag började som lärling när jag var 16 år eftersom jag inte kom in på byggprogrammet på gymnasiet. Men jag kom in året efter tack vare att jag gjort praktik.

NÄR HAN JOBBAT några år i Halmstad började han resa runt och bygga broar. Bland annat var han med och byggde delar av Öresundsbron.

– Det var väldigt intressanta år och jag har träffat många människor. När jag bodde i Danmark lärde jag mig danska.

Nu har han jobbat på hemmaplan i Halmstad i 18 år, just nu för MTA Bygg. Förutom jobbet blir det mycket handboll eftersom han tränar sina tvillingdöttrar.

– Jag stormtrivs både på företaget och med privatlivet, säger Carl-Magnus.

HAN INTRESSERADE SIG tidigt för fackliga frågor och Byggnads.

– Då var det Bygg 22:an här i Halmstad.

– När jag började engagera mig i början på 80-talet var det arbetskläder och bodar och liknande frågor vi slogs för. Sedan sloknade många intresse lite grann i takt med att alla fick det bättre. Jag tror vi tappade lite av ideologin när vi hade det för bra.

På senare år har hans intresse för facket blivit mer intensivt igen. Han sitter med i Byggnads Väst regionstyrelse och är kretsordförande.

Nu fick han också för första gången chansen att vara ombud på Byggnads kongress. Calle hade sitt största fokus på motionerna om F-skattarnas möjlighet att bli medlemmar i Byggnads.

– Det ska utredas av förbundet innan

det kan fattas ett beslut. Den motion jag pratade om handlade om att vi ska ligga på Socialdemokraterna så att en F-skattare måste ha mer än en uppdragsgivare. I dag krävs det bara en.

Sedan beror mycket på hur det går i valet i höst.

– Alliansen vill ju riva upp många av de förslag vi jobbat med, till exempel anställningstryggheten i Las. Det känns lite läskigt faktiskt.

Vad var bäst och sämst under kongressen?

– Det sämsta var att en delegation ville riva förbundets förslag på nya stadgar. Men det blev bra till slut när vi delade upp det spalt för spalt. Det var bra att presidiet tog det så att alla kunde hänga med. Det var det bästa.

Halland har bara ett kongressombud och en som sitter i regionsstyrelsen. Hur ska ni ändra på det?

– Det känns som att det är fler på gång, säger Carl-Magnus.

Är du sugen på att gå på fler kongresser?

– Ja. Nu har jag lite mer kött på benen så jag kan absolut tänka mig att vara kongressombud igen.

Sebastian Ritzén var en av de första ombuden att tala under kongressen.

Snickaren Sebastian Ritzén från Hjo gjorde sin första kongress.

– Jättespännande att få vara med och påverka, säger han.

Sebastian var lite tagen av kongressen och alla intryck.

– Det blir så mycket. Man engagerar sig och vill kunna vara med och påverka i alla frågor.

Han var en av de första att gå upp i talarstolen när behandlingen av motioner kom i gång på fredagen.

– Det gick bra. Jag blev lite inkastad där, men var inte särskilt nervös för att prata inför kongressen.

Motion 331 som han pratade om handlade om bolagsstyrelserepresentation. Han yrkade bifall i att-satserna två och tre:

■ Att förbundet får till uppgift att ta fram en arbetsbeskrivning till regionerna för arbetet med att utse fler bolagsstyrelserepresentanter.

■ Att samtliga regioner anammar detta uppdrag.

PÅ RIKSTÄCKANDE FÖRETAG finns det ofta fungerande bolagsstyrelserepresentanter. Men på lokal nivå i mindre företag brister det många gånger i adekvat utbildning och representation, sa han i talarstolen och fortsatte:

– Med hjälp av Byggnads att anta målet om att öka antalet bolagsstyrelserepresentanter skulle man kunna få stor möjlighet att påverka i mindre företag. Byggnads måste vara tydligare i den här frågan och vilja öka det fackliga inflytande i bolagen.

Motionen ansågs besvarad av förbundsstyrelsen som tycker att det här arbetet redan pågår för fullt och kongressen gick på förbundsstyrelsens besvarande.

– Jag känner mig ändå nöjd med mitt anförande och att jag tog möjligheten att vara med och påverka, säger Sebastian.

Nu är han tillbaka i vardagen som träarbetare hos NCC hemma i Tibrotrakten. Där ska han följa alla motioners utveckling och se vad som genomförs under de kommande åren, eftersom ombuden väljs i fyra år tills nästa kongress.

Emma Gustavsson tycker det är roligt att gå upp i talarstolen.

Emma Gustavsson trivdes i talarstolen.

– Det har gått jättebra. Det har kommit fram många från förbundsstyrelsen och sagt att det gick bra, så det känns ju kul, säger Emma.

Hon var väldigt nervös precis före hon gick upp i talarstolen. Men av det märktes ingenting.

– Jag tycker ju att det är väldigt roligt att gå upp i talarstolar. Synd att jag inte har kunnat gå upp mer. Det har blivit ganska utdraget i vissa frågor och jag har valt att avstå, säger Emma som bor i Mölndal och är snickare.

Något som många fler borde gjort. Men alla unga män och kvinnor som var där för första gången imponerade med kärnfulla och vältajmade tal.

– De har varit outstanding alltså. Många män säger samma sak om och om igen i långa haranger. Det gör aldrig tjejerna. De säger vad de ska och inte mer. Fler borde göra som kvinnorna.

Hur har det annars varit på din första Byggnadskongress?

– Väldigt bra, men det har varit intensivt med många beslut och mycket att hålla koll på.

Vad tycker du om motionerna kring Nätas (Byggnads kvinnliga nätverk) möjligheter att vara med och påverka Byggnads genom att få

en adjungerad i förbundsstyrelsen?

– Tjejerna kom fram på ett bra sätt. Motionen gick inte igenom, men nu har förbundsstyrelsen valt att tillsätta en utredning kring hur man kan få fram en demokratisk struktur och när den finns ser jag väldigt mycket fram emot att se att det blir en adjungerad plats i förbundsstyrelsen, säger Emma.

Fram tills dess hoppas hon att valberedningarna i Byggnads gör sitt jobb och lyfter fram de duktiga kvinnorna som redan finns i organisationen.

– Det är självklart för mig att vi ska ha kvinnlig representation i våra styrelser.

Har du fått blodad tand inför framtida kongresser?

– Ja. Jag älskar kongresser och trivs bra i den här rollen. Sedan måste jag ju såklart bli vald till kongressombud, men så länge jag känner mig uppskattad så tänker jag fortsätta.

Följ upp kongressen

Gå in på www.byggnads.se och läs mer om kongressen. Där finns nyheter och filmer och när protokollet är klara läggs de upp där.

Ulf Nilsson hade en ordningsfråga till presidiet.

Vårt fyra års väntan

Bild: Björn Olsson

Plåtlagaren Ulf Nilsson från Göteborg var det äldsta kongressombudet och var också med 2014.

Då fick hans motion om att förbjuda bemanningsföretag stryk. Nu kom den upp igen och nu gick den igenom.

2014 förlorade Ulf Nilssons motion med 20 röster. Nu blev det 95–53.

– Det var en tydlig majoritet och det var skönt, säger Ulf.

Frågan om bemanningsföretag har diskuterats fram och tillbaka sedan Carl Bildt och hans borgerliga regering rev upp förbudet och släppte fram den typen av företag 1993.

– Det är en återkommande motion. Den gick inte igenom 2014, men man kan ju knappast säga att situationen har blivit bättre, sa Ulf från talarstolen.

ULF NILSSON, LIKSOM många andra på kongressen, vill inte se den uppdelning i A- och B-lag som blivit inom byggbranschen. Det fanns två motioner om att förbjuda bemanningsföretag och en kom från Väst. Förbundsstyrelsen ville avslå båda, men det var många talare med starka argument. Inte minst Ulf Nilsson som är 64 år och alltså äldst på kongressen.

– Vi har en växande grupp byggnads-

arbetare som har sämre villkor och får svårt att hävda sig och som hela tiden måste visa framfötterna, annars har de svårt att få anställning, säger Ulf.

Han gillar inte det han ser på arbetsplatserna

– De är inte stolta, starka och trygga som ju är Byggnads slogan. I stället är de svaga, ängsliga och otrygga. Det tycker jag sammanfattar problemet.

Debattörernas mening var att byggnadsarbetare ska vara tillsvidareanställda i företagen.

– Jag fick sagt det mesta och det blev en starkt argumentation för att förbundet ska kämpa för att få igenom detta.

Torbjörn Hagelin, som är Byggnads avtalssekreterare:

– Vi lovar att förbundet ska arbeta för att vi ska få tillbaka den lag vi hade före 1993.

ULF NILSSON OCH många andra kommer att följa utvecklingen noga.

– De som arbetar åt ett bemanningsföretag blir en buffert för byggföretagen och det är bemanningspersonalen de gör sig av med först när det blir lågkonjunktur. Vi vill inte ha en botten-sats i samhället och därför måste det här genomföras politiskt, säger Ulf.

Han ser detta som en signal från Byggnads till andra fackförbund.

– Om det gick att tillåta efter 50 års förbud går det såklart att förbjuda det igen efter 25 år. Det är som vi säger på kongressen ”Tillsammans kan vi göra allt”.

”Det kände

Lorenzo Santamans gick upp i talarstolen och pratade för Emma Gustavssons motion om en striktare alkoholpolicy för Byggnads.

– Det kändes mäktigt. Det kändes som att vi vände hela kongressen från underläge till överläge, säger han.

När den frågan kom upp hade Lorenzo blivit varm i kläderna. Värre var det första gången han äntrade talarstolen. Då drabbades han av en nervös attack.

– Jag blev själv överraskad över hur jag reagerade. Jag var skitnervös och tycker att jag gjorde bort mig. Sen gick det bättre, säger han.

Nåja. Så illa var det inte och uppenbarligen avskräckte inte detta. Han var uppe tre–fyra gånger.

EMMA GUSTAVSSONS MOTION handlade alltså om att Byggnads ska ha en ännu striktare alkoholpolicy. Helst inte servera alkohol överhuvudtaget. Men hon valde att skriva en taktisk att-sats som föreslår att Byggnads regioner vid varje tillfälle där det kan bli aktuellt att servera alkohol ska fatta ett nytt beslut.

Förbundet hade yrkat bifall till Västs

Lorenzo Santamans blev snabbt varm i kläderna i talarstolen.

es mäktigt”

motion, men det fanns ett ombud som ville att den skulle avslås och debatten präglades något av att förbundet ville avslå motionerna om ett totalstopp och det kändes som att Västs förslag skulle röstas bort.

Då gick Lorenzo upp i talarstolen.

– Det kändes som att det vände då.

Emmas motion gick igenom och ordförande kommenterade:

”Häftig va? Att se en motion gå från kretsen till kongressen och gå igenom.”

DEN FRÅGAN KOM upp under nattmanglingen på fredagen där Byggnads Skåne yrkade avslag på förbundsstyrelsens nya förslag på stadgar, hela rubbet. Punkt för punkt gick stadgarna igenom.

– Det var lite kaotiskt. Jag tycker de kunde ha tagit det i en mer logisk ordning och ibland tappade jag greppet om vad som gällde, säger Lorenzo.

Under en paus tog hela Västs delegation en timeout för att snacka ihop sig kring stadgarna och det slutade med att Väst röstade på förbundsstyrelsens förslag på stadgar på i princip varje punkt.

Under lördagen flöt det på bättre igen.

– Det var så härligt att vara uppe och prata och alla applåderade när någon sagt något. Det var väldigt bra stämning i salen och en fantastisk energi. Väldigt kul, säger Lorenzo.

Magnus Olofsson på demokratitorget.

DEMOKRATORGET

Årets nyhet under kongressen var demokratitorget. Tanken med det var att fler skulle få komma till tals.

– Syftet var att öka möjligheten för ombuden att diskutera frågor i mindre grupper på 25 personer. Alla vill ju inte diskutera i kongressalen, sa förbundssekreteraren Patrik Östberg.

För första gången i Byggnads kongresshistoria genomfördes alltså ett demokratitorg. Detta var uppdelat i sex grupper efter olika ämnen från Mål & Vision 2022. Det var:

- Medlemsvärning och organisationsgrad.
- Byggnads förtroendevalda/inflytande på arbetsplatsen.
- Framtidens byggnadsarbetare.
- Jämställdhet och mångfald
- Globaliseringen och våra svenska kollektivavtal.
- Byggnads i politiken/Ett Byggnads.

ÄVEN OM DET FANNS vissa kritiker mot Demokratitorget var det en klar majoritet av kongressombuden som var positiva. Som Rikard Andersson från Göteborg och Väst.

– Det var en bra idé.

Fick du din röst hörd där?

– Ja, men det tycker jag. Absolut.

När det väl kom till kritan och skulle bli skarpa förslag så var det en jättebra form för möte.

I grupperna hade den som ville säga något mer tid att komma till tals och dessutom blev det fler korta repliker och idéer kunde stötas och blötas på ett snabbare sätt än vad en talarstol tillåter.

– Och samtidigt kan de som inte känner sig bekväma att gå upp i en talarstol inför 300 personer komma till tals. Dessutom kunde de ställa frågor direkt till representanter från förbundsstyrelsen, sa Patrik Östberg.

BYGGVÄSTEN SATT MED i gruppen Medlemsvärning och organisationsgrad och där gick debatten snabbt varm. Målet är att organisering av nya medlemmar ska genomsyra allt som Byggnads gör framöver.

– Det är inte förbund, region och ombudsmän som ska ordna det här. Det är vi som finns ute på arbetsplatserna. Vi har glömt hur vi gjorde förr, sa en av deltagarna.

ULF NILSSON FRÅN VÄST tyckte att demokratitorget fungerade bra.

– Det känns som att fler pratar ideologiskt, särskilt de unga. Vi måste börja prata om de stora frågorna och sätta medlemmarnas intressen i centrum.

Samtidigt är han bekymrad över att så få medlemmar engagerar sig i sina kretsar.

– Den stora massan är knappt medvetna om att det är en kongress. Vår uppgift blir att föra ut detta och väcka intresset igen eftersom rörelsens framtid ligger i att vi är fler aktiva. Vi kan ju fatta hur bra beslut som helst här på kongressen, men om det stannar här så är det ju inget värt.

ALLA FÖRSLAG SOM kom fram bearbetades och skickades tillbaka till ombuden så att de fick stämna av att de var nöjda innan mål och vision 2022 klubbades igenom på söndagen.

Kongressen i korthet

Totalt behandlades 354 motioner under kongressen och 233 yrkanden skickades in.

Här följer en sammanfattning av några av de viktigaste motionerna som klubbades igenom.

Samhälle, byggande och näringspolitik:

Byggnads ska: Verka för statligt stöd till hyresrätter.

Driva kravet att allmännyttan ges statligt stöd.

Verka för att a-kassa, etableringsersättning ska godtas när man söker kommunalt boende.

Arbeta för 30 dagars semester.

Arbetsmarknadsfrågor

Kongressen sa bland annat nej till en privatiserad arbetsförmedling, men biföll att Byggnads aktivt ska arbeta för att:

Avskaffa RUT och ROT.

Ett förstärkt LAS och att ta bort allmän visstid i LAS.

Avskaffa bemanningsföretag inom byggbranschen.

Arbetsmiljö och hälsa

Byggnads ska verka för att:

Karensdagen vid sjukdom slopas.

Det finns sanitetspåsar på alla bygg- arbetsplatsers toaletter.

Öka säkerheten för tornkransförare.

Öka medel till Arbetsmiljöverket.

Byggnads ska också tydligare

föra fram psykisk ohälsa som ett arbetsmiljöproblem och hårdare driva möjligheten att få långvariga förslitningsskador erkända.

Arbetstidsfrågor

Byggnads ska verka för 30 timmars arbetsvecka med bibehållen lön.

Ekonomisk politik

Byggnads ska: Verka för att höja skatteavdraget för resor.

Verka enskilt och via LO för en ny skattereform.

A-kassan

Byggnads ska: Verka för att höja A-kassan.

Kräva avdragsrätt för arbetslöshetsförsäkringen.

Återinföra skattereduktion för A-kasseavgiften.

Avtals- och medlemsförsäkringar

Transport till och från arbetet ska klassas som arbetsskada vid olycka.

Pension och pensionsålder

Byggnads ska verka för: Att avtalspension ska gälla för de som fortsätter arbeta efter 65 år.

Att införa avtalspension från dag 1 med intjänande lön.

En pension det går att leva på.

Sjuk- och arbetsskadeförsäkring

Byggnads ska verka för:

Bättre regler för människor som råkar ut för sjukdom, eller skada.

Att taket i sjukförsäkringen höjs.

Stadgarna

Stadgaskommitténs förslag på nya stadgar väckte många starka känslor. Några ombud yrkade på avslag på hela förslaget, andra på specifika stycken. Efter en livlig debatt avlogs ändringsförslagen i tre paragrafer innan de nya stadgarna kunde antas.

Några av förändringarna i de nya stadgarna är att:

Medlemmar kan uteslutas om de hotat eller utövat våld mot organisationens företrädare.

Förbundsfullmäktige består av förbundsstyrelsen samt regionens vice ordförande

Majoriteten av regionens ledamöter får inte vara anställda i organisationen.

Dessutom bifölls följande förändringsförslag utifrån motioner:

Pensionärer ska kunna vara revisorer i regionerna.

Det ska gå att starta fackliga företagsklubbar.

Vuxenelever och värnpliktiga ska vara avgiftsbefriade.

Byggnads ska utveckla sitt organiseringsarbete.

Språket i stadgarna ska bli enklare.

De nya stadgarna träder i kraft omedelbart.

Byggnads alkoholpolicy reviderades inte, men regionstyrelsen ska fatta beslut om servering av alkohol vid varje enskilt tillfälle.

Motionerna om representation som adjungerade i Byggnads styrelser för Byggnads kvinnliga nätverk Nätas bifölls inte.

Uppdateringar i Mål och vision 2022

Under kongressen diskuterades och finslipades dokumentet Mål & vision som röstades fram 2014 och gäller fram till 2022.

Inför kongressen hade en uppföljning gjorts. Sedan diskuterades förslag på vidareutveckling på Demokratatorget.

Efter justeringar utifrån de diskussioner som fördes där, gav kongressen ista dagen godkänt för ett vidareutvecklat arbete med Mål och vision fram till 2022.

Bland annat beslutades följande:

Visionen är att Byggnads ska organisera 90 procent av branschens arbetare, men målet till 2022 är 75 procent.

Frågan om F-skattare ska få medlemskap och stöd av Byggnads ska utredas.

Byggnads ska verka för att det ska ställas krav på yrkesbevis eller bransch-certifikat vid offentlig upphandling.

Nätverket för kvinnliga byggnadsar-

betare, Näta, får bättre möjligheter att verka för jämställdhet regionalt.

Fler kvinnor ska sitta i Byggnads beslutande organ.

Det ska alltid ingå jämställdhetsavsnitt i Byggnads fackliga och politiska utbildningar.

När Sverige ingår frihandelsavtal ska det inte ske på bekostnad av fackliga rättigheter och arbetsvillkor

Det ska utses en politiskt ansvarig i varje region.

Lönetoppen

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kronor/timmen eller mer.

Det höjer dessutom både pension och semesterlön. Regionens högsta förtjänster redovisas här.

Samtliga mätningar finns bakom medlemsinloggningen på Byggnads hemsida, byggnads.se.

För frågor om statistik och prestationslön kontakta **Conny Johansson: 010-601 14 13.**

PRESTATIONSLÖN TBMA* 1 februari–31 maj

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
1	GH Olofsson AB	Våglångsgatan, badrum	1 727	339,20	Resultat
2	Hansson & Söner Entreprenad AB	Ångcentralen Stenungsund	221	270,93	Ackord
3	Per Jacobsson Byggnads AB	Kv Nordsjö Mossholmen	3 526	266,66	Resultat
4	Asplunds Bygg i Mellansverige	Bonargården äldreboende	850	263,72	Ackord
5	A Olsson Grund & Betong	Kv Alen	1 092	262,39	Resultat
6	GH Olofsson AB	N5 Hisingen	1 549	258,35	Ackord
7	Majvik Bygg AB	SGS Guldhedstorget	1 832	254,43	Ackord
8	Tommy Byggare AB	Hagens etapp 4	1 410	252,60	Resultat
9	Puts & Tegel Örebro AB	Lidåker Lidköping	717	252,56	Ackord
10	Asplunds Bygg i Mellansverige	Falköping Tåstorp 7:7	2 313	251,40	Ackord
11	Majvik Bygg AB	Askimsviken	2 421	247,80	Ackord
12	Puts & Tegel Örebro AB	Lidåker puts Lidköping	1 619	247,69	Ackord
13	Tommy Byggare AB	Vindbryggan	1 479	246,08	Resultat
14	Peterson & Hansson Byggnads AB	Baccus etapp 1	3 215	244,78	Ackord
15	Majvik Bygg AB	Puketorp P1, P2 och P3	1 818	244,50	Ackord

*TBMA = trå, betong, murare, anlägg

PRESTATIONSLÖN övriga yrken 1 februari–31 maj

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform
VVS	Bravida Sverige AB	Eurostop etapp 2	4 663	389,88	Ackord
VVS	Bravida Sverige AB	Kvillebäcken Lott N	2 406	387,78	Ackord
VVS	Bravida Sverige AB	Bjäreterassen etapp 2	2 838	268,56	Ackord
Golv	Sandå Sverige AB	43023978/AN	8	366,51	Ackord
Golv	Sandå Sverige AB	43023982/AN	8	362,03	Ackord
Golv	Sandå Sverige AB	30117360/RK	6	358,38	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri	Diverse v 18, 2018	182	186,89	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri	Diverse Göteborg v 15 -18	246	185,02	Ackord
Glas	Kortedala Glasmästeri	Diverse v 20, 2018	249	183,93	Ackord
Platt	Inga inmätta timmar under perioden -----				
Ställ	Inga inmätta timmar under perioden -----				

Satsar på trä i Bengtsfors

Byggföretaget Fridh och Hells Bygg AB i Bengtsfors gör en storsatsning på massivträ. Just nu bygger de Långevis förskola.

Jonas Fred Hell äger byggföretaget tillsammans med Robert Fridh. Han tror mycket på trä som ett komplement till att bygga i stål och betong.

- Det finns många fördelar med att bygga i massivträ, inte minst miljömässiga. Varje kubikmeter trä binder två ton koldioxid. Sedan finns det andra värden. Tanken är att vi har skogen lokalt och i framtiden kan vi förädla våra egna produkter och producera massivträ i närheten. Då kan vi skapa fler arbetstillfällen i Bengtsfors, säger Jonas.

Han vill att orten ska leva.

- Jag tycker mycket om att bo här och kämpar för att sätta Bengtsfors på kartan och då tror jag såna här grejer är A och O.

JONAS BÖRJADE JOBBA som snickare 1998. 2006–2010 jobbade han i Norge. När han återvände till Bengtsfors startade han eget med sin kompis.

- Vi gjorde många renoveringar och det gick bra från början. Efter tre månader hade vi ett halvår i orderboken.

Jonas visar runt på bygget av den kommunala förskolan. Trots denna kalla vardag är det varmt innanför träväggarna som håller värme bättre än betong och är enklare att värma upp.

Sedan åker vi till kontoret som ligger i lokaler som var för stora när de flyttade in. Men nu, åtta år och 20 anställda senare, börjar det bli trångbott och allt talar för att 2018 bli ett rekordår.

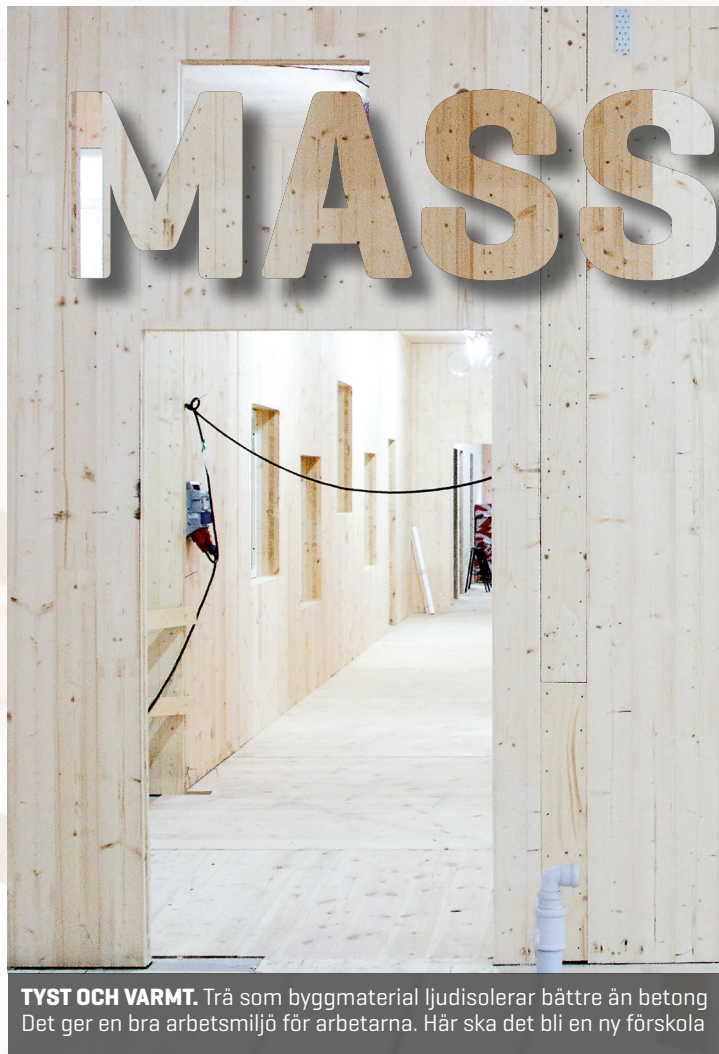
Idén om att bygga i trä kom för tre år sedan då Jonas återvände till Norge på ett studiebesök hos ett företag i Halden som bygger i massivträ.

Fridh och Hell bestämde sig för att satsa. Problemet är att det just nu är ont om tillverkare av hus i massivträ i Sverige, men ett par-tre företag håller på att starta upp verksamheten.

Det finns ett företag i Kongsvinger och ett i Riga och valet föll på Riga. Det är därifrån de köper in husdelarna.

JONAS JÄMFÖR BYGGTEKNIKEN med Lego för vuxna. Delarna är fabriksfärdiga och i och med att de är ritade i 3D sitter alla hål för VVS, el och ventilation på rätt ställen redan från början.

- Allt är utfräst av en CNC-fräs och kollisionskollat. Vi har en passning med en tiondels millimeter. Vi får en väldigt noggrann stomme vilket minskar på de ändringar som

måste göras på bygget och det spar tid och pengar. Och skulle vi behöva borra upp något är det ett lättare ingrepp att göra det i trä jämfört med betong, säger Jonas.

Han påpekar att han ser många fördelar med betong och stål också.

- Jag ser möjligheterna med att arbeta med alla tre materialen.

BETONG ÄR MER lättillgängligt och har en snabbare startsträcka. Men själva byggprocessen är snabbare med massivträ eftersom det inte krävs långa torkperioder. Trä ger också bra ljud- och brandegenskaper.

Projektet med förskolan är företagets första med massivträ.

- För oss var det superviktigt att få ett sånt objekt. Dels kan vi visa upp det och det är redan andra kommuner som visat intresse, dessutom är det kul för killarna att få utvecklas och prova nya arbetsmetoder.

Förutom att de jobbar mer och mer med 3D-teknik letar de hela tiden efter andra nyheter inom byggandet.

- Vi försöker utvecklas varje år. Vi kan inte ha samma metoder som vi hade för 60 år sedan. Om 20 år är det inte troligt att vi bygger på samma sätt som i dag.

IVTRÄ

och är lättare att värma upp och hålla varmt, i Bengtsfors.

Fakta:

FAKTA MASSIVTRÄ

Massivträ trä är uppbyggt av flera skikt hyvlat trä som torkas och läggs i rät vinkel mot varandra i fiberriktningen och pressas ihop.

I och med att delarna korslimmas minskar risken för svällning och krympning samtidigt som den statiska styrkan förbättras.

Metoden utvecklades i slutet av 1990-talet.

I dag byggs ungefär tre procent av alla hus i Sverige i massivträ.

Vid husbyggen med massivträ går det att minska mängden betong och armering kraftigt.

Massivträ:

Har hög bärförmåga.

Ger en byggnad bra stabilitet.

Lagrar värme bra.

Har få kemikalier.

Lämpar sig väldigt väl för prefabricering.

Har relativt låg vikt och är lätt att fästa in och borra upp håll i.

Jonas Fred Hell är även delägare i ett nytt företag som satsar på att bygga villor i massivträ och de har precis byggt färdigt en villa i Bengtsfors som nu visas upp.

Målet är att husen ska levereras så färdiga som möjligt och att de sedan kan monteras på plats.

Målet är att konceptet ska växa i hela landet.

DELÄGARE. Jonas Fred Hell driver företaget tillsammans med Robert Fridh. Nu gör de en satsning på massivträ.

FÄRDIGT. Håll för el, VVS och ventilation är förberedda.

PRIVAT VILLA. Så här ser visningshuset i Bengtsfors ut

Verksamhet efterfrågas

I efterdyningarna efter det riks-bekanta ställningsraset på Engelbrektskatan och det mass-mediala intresset för risker och faror i byggbranschen går livet vidare.

Att ingen människa behövde sätta livet till eller komma till fysisk skada får tillskrivas tillfälligheter och ren tur. Men som sagt, livet går vidare och olyckor, av olika anledningar, fortsätter att drabba oss. Ofta för att man inte är uppmärksam och vaksam.

SENASTE EXEMPLET är ett trapplop i en ställning som rasade. Trots att vi i nuläget inte vet mer än att olyckan skett och att en byggnadsarbetare fått så kallade mjukdelsskador i överkroppen, har nyfikenheten ändå resulterat som en ögonöppnare.

Kännedomen över vilken lastklass ställningen har, hur mycket man får belasta ställningsplanen med, påstår jag vara bristande.

Men viss kunskap finns ändå, om inte annat skall den uppgiften finnas på den "gröna skylten".

Däremot är informationen om att trapploppen till ställningen oftast inte får belastas med mer än 1,0 Kn/kvm [100 kilo] inget det skyltas om.

VID OVAN BESKRIVEN olycka befann sig tre byggnadsarbetare på samma trapplop. Vad väger då en byggnadsarbetare med kläder, eventuellt bälte samt något i händerna?

Hur stor blir belastningen om samma byggnadsarbetare har bråttom och hoppar ned i trappan?

Noterbart kan i detta fall vara att ingen massmedia hört av sig. Å andra sidan skedde denna olycka inte på Avenyn i Göteborg.

Anders Karlsson
Regionalt skyddsombud

UNG BYGGARE. I detta och följande nummer kommer vi att presentera någon i Unga byggare. I dag Marcus Larsson. Om du är under 30 år och intresserad kan du kontakta Johan Andersson som är ordförande i den regionala kommittén.

Hallå där Marcus Larsson...

Varför är du med i Unga byggare?

– Jag blev inbjuden till en regional ungdomsutbildning som vi i Väst hade tillsammans med region Skåne och Småland/Blekinge. Från denna utbildning fick jag med mig mycket positivt om vad unga byggare står för och arbetar med. Sedan har det rullat på med fler utbildningar och möten där man alltid känner en god gemenskap, stämning och engagemang.

Varför ska man gå med i Unga byggare?

– Jag tycker att ungdomar ska ta chansen att komma på ett möte eller en utbildning om de får chansen och själva se vad vi gör och lära sig om hur de kan vara med och påverka sin vardag som byggnadsarbetare. Ju fler vi är desto lättare blir det att utföra ett gott arbete.

Fakta:

MARCUS LARSSON

Ålder: 26.

Bor: Falkenberg.

Intressen: Sport i alla dess former och friluftsliv.

Fackliga uppdrag: Har förtroendeuppdrag som skyddsombud.

Tack vare Byggnads fick Mathias Bordi ut nästan 200 000 kronor i lön som tidigare uteblivit.

– Det är skönt när det löst sig. Jag visste att jag inte fått rätt lön, men jag trodde aldrig att det var en så stor summa, säger han.

HAR STARTA OM. På det nya jobbet är allt lugnt. "Nu trivs jag väldigt bra. Om det är något strul med något är det bara att åka in till kontoret", säger Mathias.

Fick sin lön till slut

Mathias, som är från Uddevalla, har bytt företag och nu fungerar allt som det ska när jag och ombudsmannen Ebbe Johansson träffar honom på ett bygge utanför Ljungskile där han monterar kök.

Men innan det löst sig med hans före detta arbetsgivare var det en utdragen process på över ett år.

Bakgrunden är att han jobbade som lärling på ett företag i Bohuslän 2014. Sista dagen på en arbetsplats halkade han och föll så illa att han skar sönder en sena och en nerv i tummen.

– Det var blod överallt. Min kollega blev rätt chockad så jag körde själv till vårdcentralen. De såg direkt att det var förstört och jag fick en operationstid på Sahlgrenska dagen efter, berättar Mathias.

HAN OPERERADES EN gång till eftersom han hade såna smärtor i nerven. Nu har han ingen känsl i tummen.

– När det är kallt ute blir handen snabbt kall och jag känner inget, men jag kan göra det mesta på jobbet.

Efter olyckan var han sjukskriven ett halvår. Via Galaxen fick han sedan jobb på ett byggföretag.

Arbetet kändes bra, men lönen var ofta försenad. Han fick inga lönespecifikationer. Semesterersättningen var för låg. Han fick heller inte rätt löneförhöjning enligt lärlingsstegen.

– Jag fick hela tiden ligga på arbetsgivaren men han sa bara "det löser sig, du får pengarna". Men det blev aldrig bättre. Jag fick också hålla koll och räkna på hur mycket jag betalat i skatt och det är inte så lätt utan lönespecifikation.

Inte heller när Mathias fick sitt yrkesbevis fick han rätt lön.

– Som tur var hade jag en kollega som reagerade på det jag berättade. Han tyckte att jag skulle ta tag i det och till slut kon-

taktade jag Byggnads Väst. Jag fick också en träff med Galaxen där de berättade om läget.

NU HAR MATHIAS lärt sig mycket och skulle inte hamna i samma läge en gång till.

– Men när du är ung och ny är det svårt att veta vad du ska göra. Du vågar inte säga ifrån. Det känns jobbigt att kalla in facket. Man undrar hur chefen ska reagera.

– Jag har nog aldrig sett någon som haft ett sånt tålamod som du haft. Om man inte får sin lön i tid är det ju bara att dra från företaget, säger Ebbe Johansson.

Mathias har även fått ut försäkringspengar för skadan. Pengarna tänker han använda som en grundplåt till ett nytt hus.

– Jag har köpt en tomt och håller på att rita på huset nu. Målet är att börja bygga på det till semestern nästa år, säger Mathias.

Välkommen på medlemsmöte

Varje medlem tillhör en medlemskrets och bostadsorten avgör vilket möte som är ditt. Kontaktpersoner och mer info finns på hemsidan, byggnads.se/vast (klicka på **Medlemskretsar**). De medlemskretsar som inte har med sina möten här kan ha lagt in dem på vår hemsida. Eller ring närmaste Byggnadskontor (se sidan 2).

Verksamhetskretsar

Fyrbodalen

Tid: Torsdag 25 oktober klockan 18.00.
Plats: Byggnads Västs lokaler, Swedenborg Center, Trollhättan.

Göteborg

Tid: Onsdag 17 Oktober klockan 17.00, fika från klockan 16.30.
Plats: Heurlins plats, Utbildningslokalen på våning 2, baksidan av Folkets Hus.

Halland

Tid: Onsdag 17 Oktober klockan 18.00,
Plats: Fackens Hus i Halmstad.

Sjuhärads

Tid: Torsdag 18 oktober klockan 18.00
Plats: Arbetarrörelsens Hus, Borås, Norrby Tvärgata 3.

Skaraborg

Tid: Torsdag 18 oktober klockan 17.30
Plats: Skara Stadshotell.

Kommunkretsar

Bengtsfors-Ed

Tid: Torsdag 13 september klockan 16.30.
Plats: Restaurang Tjuren, Ed.

Hylte

Tid: Torsdag 15 november kl 19.00.
Tema: Bowling och medlemsmöte.
Plats: Hyltebruk bowling.

Stenungsund

Tid: Måndag 3 september klockan 17.30
Plats: ABF:s studielokal, Gärdesvägen 2-4 i Stenungsund.
Tema: Inför valet.

Vänersborg

Tid: Tisdag 11 september klockan 18.30
Plats: LO:s lokal, Nygatan i Vänersborg.

Så blir du medlem i facket

Inträdesansökan

Enklast är att fylla i dina uppgifter på hemsidan byggnads.se. Klicka på fliken **Medlemskap/Bli medlem**.

Medlemsavgiften

Lönen avgör storleken på din medlemsavgift. Ange din inkomst på byggnads.se. Logga in på medlemssidorna och följ instruktionerna. På hemsidan ser du också de olika avgiftsstegen. Du kan också ringa för att få hjälp: **010-601 14 14**.

Autogiro

Att betala avgift via autogiro är bekvämt. Skriv ut blanketten från hemsidan eller ring telefonnumret ovan så skickar vi en blankett till dig.

Nästa nummer

F-skattare – så funkar det när du blir egen

Möt ombudsmannen med Hallands snyggaste HD